

Številka: 00104-212/2020/5

Datum: 16. 7. 2020

Odgovor na poslansko vprašanje Dušana Šiška v zvezi s prometom v trgovini v času COVID-19

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije, Igor Zorčič, je dne ... Vladi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) posredoval poslansko vprašanje Dušana Šiška (v nadaljnjem besedilu: poslanec) v zvezi s prometom v trgovini v času COVID-19.

V poslanskem vprašanju poslanec na Vlado RS naslavlja naslednja vprašanja:

1. Kolikšen je bil promet v živilskih trgovinah v mesecu marcu, aprilu in maju 2020 glede na enako obdobje v letu 2019?
2. Koliko je znašal promet v neživilskih trgovinah v mesecu marcu, aprilu in maju 2020 glede na enako obdobje v letu 2019?
3. Kolikšen padec je procentualno zaznati?
4. Katera od največjih trgovinskih verig v Sloveniji (Mercator, Spar Slovenija in Engrotuš) je imela najnižji oziroma najvišji promet v času COVID-19?
5. Ali ima Vlada RS v načrtu in pripravi še kakšne ukrepe za pomoč trgovskemu sektorju?

Vlada RS na poslansko vprašanje odgovarja:

Trgovina je nedvomno pomemben člen gospodarstva, saj ustvari skoraj 35 % prihodkov prodaje gospodarstva in zaposluje nekaj manj kot 18 % zaposlenih v gospodarstvu RS, kar uvršča trgovinsko dejavnost med največje delodajalce v nacionalnem gospodarstvu. Delež bruto dodane vrednosti trgovine v skupni bruto dodani vrednosti je v Sloveniji nekoliko višji kot v EU 28. Epidemija COVID-19 je neposredno in posredno močno vplivala na sektor trgovine.

Marčevski indeksi realnega prihodka v trgovini z neživili (brez motornih goriv) glede na isti mesec leta 2019 kažejo upad za 20 %, v aprilu pa že kar za 26,2 %. V specializiranih prodajalnah s tekstilom in obutvijo pa že v marcu 2020 za kar 61,5 %. Ob tem poudarjamo, da je bil v določenih segmentih ta upad še veliko večji, v trgovini z motornimi vozili v aprilu 2020 kar za 58,9 %. Dodajamo, da je prihodek po SURS v celotni dejavnosti trgovine v aprilu 2020 na ravni leta 2006. V maju je bil glede na isti mesec leta 2019 prihodek od prodaje neživil višji za 0,7 %.

Marčevski indeksi realnega prihodka v trgovini z živili glede na isti mesec leta 2019 kažejo porast za 5,3 % (povečani nakupi in ustvarjanje zalog zaradi razglasitve epidemije v Sloveniji), vendar že aprilski indeksi realnega prihodka v trgovini z živili glede na isti mesec leta 2019 kažejo upad za 2,4 %, potrošnja v živilskih prodajalnah se je močno umirila. V maju je bil glede na isti mesec leta 2019 prihodek od prodaje živil nižji za 2,1 %.

INDEKSI NOMINALNEGA IN REALNEGA PRIHODKA V TRGOVINI NA DROBNO IN V TRGOVINI Z MOTORNIMI VOZILI TER OD POPRAVIL LE-TEH, ZAČASNI PODATKI

	Nominalni indeksi		Realni indeksi			
	Mar 20 / Feb 20	Mar 20 / Mar 19	Mar 20 / Feb 20 ¹⁾	Mar 20 / Mar 19 ¹⁾	Mar 20 / Feb 20 ^{1) 3)}	Mar 20 / Mar 19 ^{1) 2)}
G Trgovina	98,5	86,4	98,6	87,0	88,1	85,5
45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil	71,8	60,3	71,4	61,1	60,5	58,7
45.1+45.3+45.4 Motorna vozila, motorna kolesa, rezervni deli, oprema	71,1	59,8	70,8	60,8	60,2	58,3
45.2 Vzdrževanje in popravila motornih vozil	78,0	64,0	77,8	64,6	65,2	62,7
46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili	110,4	95,4	112,4	98,2	99,6	95,6
47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili	95,4	87,4	94,8	86,7	88,0	86,2
47 brez 47.3 Trgovina na drobno, brez motornih goriv	102,3	93,9	100,8	91,8	87,7	91,7
47.3 Motorna goriva v specializiranih prodajalnah	81,2	74,1	82,5	75,9	79,5	74,4
47.11+47.2 Trgovina z živili, pijačami in tobačnimi izdelki	117,3	108,2	116,7	104,6	101,6	105,3
47.11 Nespecializirane prodajalne, pretežno z živili	117,8	108,7	117,3	105,2	102,3	105,9
47.2 Živila, pijače, tobačni izdelki v specializiranih prodajalnah	95,3	89,9	94,9	86,3	83,3	86,8
47.19+47.4+47.5+47.6+47.7+47.8+47.9 Trgovina z neživili, brez motornih goriv	89,0	81,3	87,5	80,9	73,9	80,0
47.19 Nespecializirane prodajalne, pretežno z neživili	92,3	74,5	91,2	73,5	72,7	73,6
47.73+47.74+47.75 Farmaceutski, medicinski, kozmetični in toaletni izdelki v specializiranih prodajalnah	98,6	102,5	98,7	102,4	96,0	100,7
47.51+47.71+47.72 Tekstil, oblačila, obutev in usnjeni izdelki v specializiranih prodajalnah	45,2	38,8	42,0	38,5	36,5	38,5
47.43+47.52+47.54+47.59+47.63 Pohištvo, gospodinjske naprave, gradbeni material, avdio in video zapisi v specializiranih prodajalnah	84,4	71,2	83,4	70,1	67,5	69,0
47.41+47.42+47.53+47.61+47.62+47.64+47.65+47.76+47.77+47.78 Računalniške, telekomunikacijske naprave, knjige, športna oprema, igrače ipd. v specializiranih prodajalnah	100,9	91,0	100,1	90,4	93,4	90,3
47.91 Trgovina na drobno po pošti ali po internetu	108,2	116,6	105,9	117,2	98,0	116,0
47.52+47.59 Trgovina s pohištvom, gradbenim materialom v specializiranih prodajalnah	89,0	74,0	88,7	72,4	67,3	70,5
47.43+47.54+47.63 Trgovina z gospodinjskimi napravami, avdio in video zapisi v specializiranih prodajalnah	70,2	62,2	69,7	63,6	63,8	64,2
47+45 Skupaj trgovina na drobno, trgovina z motornimi vozili in popravila le-teh	87,7	78,0	86,5	77,2	77,5	76,0

1) V podatkih je izločen vpliv spremembe cen.

2) V podatkih je izločen vpliv koledarja.

3) V podatkih je izločen vpliv sezone in koledarja.

4) Z letom 2016 je SURS pričel z objavo podatkov za trgovino na drobno v specializiranih prodajalnah z motornimi gorivi 30 dni po koncu opazovanega meseca.

Podatki za zadnjih 10 mesecev so začasni.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, maj 2020.

INDEKSI NOMINALNEGA IN REALNEGA PRIHODKA V TRGOVINI NA DROBNO IN V TRGOVINI Z MOTORNIMI VOZILI TER OD POPRAVIL LE-TEH, NOVI ZAČASNI PODATKI

	Nominalni indeksi		Realni indeksi			
	Apr 20 / Mar 20	Apr 20 / Apr 19	Apr 20 / Mar 20 ¹⁾	Apr 20 / Apr 19 ¹⁾	Apr 20 / Mar 20 ¹⁾³⁾	Apr 20 / Apr 19 ¹⁾²⁾
45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil	62,6	39,2	63,3	39,9	67,4	41,1
47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili	88,5	74,8	92,2	77,8	91,2	77,4
47 brez 47.3 Trgovina na drobno, brez motornih goriv	93,3	85,5	94,1	84,7	92,2	84,5
47.3 Motorna goriva v specializiranih prodajalnah	75,8	53,3	87,4	63,8	90,5	64,4
47.11+47.2 Trgovina z živili, pijačami in tobačnimi izdelki	96,2	100,9	96,5	98,1	94,5	97,6
47.19+47.4+47.5+47.6+47.7+47.8+47.9 Trgovina z neživili, brez motornih goriv	89,9	71,7	91,5	73,1	96,9	73,8

1) V podatkih je izločen vpliv spremembe cen.

2) V podatkih je izločen vpliv koledarja.

3) V podatkih je izločen vpliv sezone in koledarja.

4) Z letom 2016 je SURS pričel z objavo podatkov za trgovino na drobno v specializiranih prodajalnah z motornimi gorivi 30 dni po koncu opazovanega meseca.

Podatki za zadnjih 10 mesecev so začasni.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, maj 2020.

S konkretnimi podatki o prihodkih posameznih podjetij Vlada RS ne razpolaga.

Na podlagi epidemiološke slike in ocene NIJZ bo Vlada RS preučila možnost sprostitev ukrepov po Odloku o omejitvah ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 67/20 in 78/20), ki med drugim določa zaprtje vseh prodajaln ob nedeljah in dela prostih dneh iz 1. in 2. člena Zakona o praznikih in dela prostih dnevih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 52/10, 40/12 – ZUJF, 19/15 in 83/16).

Vlada RS je na seji dne 25. 5. 2020 sprejela sklep, da predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgovini, ki ga je skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Luko Mescem predložila v obravnavo Državnem zboru 12. maja 2020 ni primeren za nadaljnjo obravnavo. S predlogom zakona se predlaga zaprtje prodajaln ob nedeljah in z zakonom določenih dela prostih dneh, razen nekaterih izjem. Vlada RS je tak sklep sprejela predvsem zaradi negativnih posledic predlaganega zaprtja za gospodarske subjekte na področju trgovinske in drugih z njo povezanih dejavnosti ter posledično njihove zaposlene.